

הסיוע הממלכתי בחקלאות

שיחה עם דניאל ורנר על מש"ב וסינדקו

יוסי מלול - משק הבקר והחלב
hmb-malul@icba.org.il

במצבה הגיאוגרפית-פוליטית של מדינת ישראל, לאורך השנים, היא זקוקה להבנה ולהזדהות של כל מדינה אפשרית בעולם. ישראל רוצה להיות בחברה של המדינות המפותחות והנאורות ושילוב של שני הגורמים הביאו את ישראל, מזה עשרות שנים, להושיט יד ועזרה להרבה מדינות מתפתחות ברחבי הגלובוס. חברנו דניאל ורנר פורש לפנינו את מצב הסיוע הממלכתי

מה הם תחומי הפעילות של מש"ב בעולם ואיך החקלאות משתלבת בכלל הסיוע?

יש לנו במה להתגאות ומה למכור וזה עושה טוב לשמה של ישראל. מש"ב היא הסוכנות לסיוע של משרד החוץ, יש לה מספר שלוחות בסיוע - קואופרציה, חינוך לגיל הרך, גיל שלישי, רפואה, משטרה וקהילה. החקלאות היא הפעילות הכי משמעותית והיקפה כ-50%-60% מכלל הביקושים וכך גם רמת הסיוע. יש פעילויות חקלאיות נוספות בפקולטה לחקלאות, במכון הנגב ואחרים, אבל מאחורי סינדקו, עומד כל הידע והניסיון שנצבר במשרד החקלאות מאז קום המדינה. יש שה"מ שעם כל הבעיות, רוב אנשי המקצוע בוגרי שה"מ ועובדים בו - בקר ומים, גד"ש, חקלאות אינטנסיבית בחממות.

מספר שלוחות בסיוע - קואופרציה, חינוך לגיל הרך, גיל שלישי, רפואה, משטרה וקהילה. החקלאות היא הפעילות הכי משמעותית והיקפה כ-50%-60% מכלל הביקושים וכך גם רמת הסיוע

אנחנו חלק ממשפחת העמים, המדינות בעלות היכולת, מסייעות למדינות מתפתחות בהגשת עזרה להקטנת הרעב ומזעור העוני - אלו יעדים עולמיים ובתוכם, החקלאות, היא כלי יחידי שיש לתושב להגיע לפת לחם. יעדים אלה חשובים למדינות המתפתחות וישראל מנסה עם

צורך הגשת סיוע בתחומים שבהם יש לישראל מה לתרום, הוקמה יחידת מש"ב במשרד החוץ והשלוחה החקלאית שלה היא סינדקו. את האגף מנהל כיום משה גורן שהיה בעברו מנהל שה"מ. הדרכה בארץ, נינה לרמן - מנהלת קורסים בחו"ל, דניאל ורנר - מנהל פרויקטים ומשימות מיוחדות. המימון - מגיע כולו ממשרד החוץ או מהגופים החיצוניים שאיתם המשרד נמצא בקשר - מקומיים או רב-לאומיים. נפגשתי עם חברנו, דניאל ורנר, שהיה מדריך מחלקת הבקר באזור חדרה ולפני שנים אחדות עבר לסינדקו, כדי לשמוע על פעילות ישראל בתחום ענף החלב בעולם ואיך נערכת מערכת ממשלתית להגשת סיוע שוטף, כדי לקדם את החקלאות בעולם המתפתח.

דניאל ורנר עם מפת העולם במשרדו

מעט האמצעים שיש לה לעשות בעניין.

אלה הפנים היפות של ישראל - כל הפוליטיקה בצד ורק מקצוע ורצון לעזור. זו הרגשה של שליחות וציונות לעבוד בתחום הזה ואלה הדברים הטובים שיש לנו.

סינדקו הוא גוף שנותן תשובה לכל ענפי החקלאות שבישראל יש מה למכור: ידע, שת"פ בין-לאומי. אחת הפעילויות המובילות היא בקר לחלב.

רפת ההדגמה פתחה דלתות לאנשים והיא מקור לעלייה לרגל והשגרירים ראו את הפוטנציאל האדיר של חקלאות ישראל, כמקדם מכירות של מדינת ישראל - הפנים היפות והיכולות של ישראל על אף היותה מדינה קטנה בעלת משאבים מצומצמים

מה מאפיין את הפעילות הישראלית שנותן לה יתרונות בעולם המתפתח, מול מדינות רבות עוצמה ותקציבים?

1. ניסיון עצום - ישראל היא מעבדה שרואים בה הכול וגם נותנת תשובות מהירות. יש יכולת מעשית לתרגם מהמדע לשטח ובמהירות לתת תשובות - זה לא קיים במדינות נוספות.

2. השטח - הגמישות המקצועית והידע הרחב של אנשי המקצוע,

יכולת הניתוח שלהם, הידע בתחומים שונים - מכירים בריאות, הזנה, טיפוח ותחומים נוספים. לא תאוריה אלא מעשה שמחובר לשטח.

3. מערכת תומכת בישראל ומישראל - אנשי מקצוע מאוד קואופרטיביים בענפי החקלאות. אין דבר כזה בעולם. בבקר זה מועצם בריבוע.

4. יוצא מטעם מדינת ישראל - משרד החקלאות תומך, מלווה ומתקשר - לא נמצאים לבד.

5. מדברים בגובה העיניים - האמריקאים נמצאים במלון, עם עניבות, בעלות יקרה מאוד. הישראלים יורדים לשטח, בגדי עבודה ומגפיים - נותנים דוגמה אישית.

איך נוצר הקשר עם הצורך של מדינה באפריקה או באמריקה הלטינית ומה הן הבקשות הספציפיות של מדינות אלו?

מגיעות בקשות מהמדינות הכי מוזרות שלא מוכרות וגם מאלה ששומעים עליהן ממרכז אסיה - כל מדינה והמאפיינים שלה, שואלים מה אנחנו יכולים לתרום להן.

הגיעו בקשות להקים רפתות בהאיטי שלאחר האסון - יודעים שבישראל יש ידע והיא מקור לסיוע ולמומחיות

סינדקו נוצר כדי לתת תשובה מקצועית ונותן מרחב גמישות למשרד החוץ לבצע את תפקידו - דיפלומטיה רכה דרך שיתוף הפעולה והעברת הידע פותחים דלתות בשני אפיקים:

■ הישגים מדיניים - מגיעים לקובעי המדיניות ומקיימים יחסים, דרך מחווה של רצון טוב. יחסי ציבור (PR) - ישראל אחרת, ויש לזה

הקיץ הופך לחורף עם מערכות העירפול של א.ר.ג.

שאל את הפרות ברפתות:

- שביל החלב - כפר ויתקין
- חוות השחפים
- כפר בלוס
- רגבה
- בית-אלפא
- משק יוקר - יוקנעם
- נווה-אור
- מיזרע
- רוזנברג - כפר יזידיה
- אמתו - בורגתא

א.ר.ג. פיתוח ויעוץ בחקלאות בע"מ

מושב עין-ורד ת.ד. 186 מיקוד 40696 טלפקס. 09-7962387, נייד: 052-3383005
www.arn-fog.com Email: noam@arn-fog.com

תועלות בנקודות רבות.

- פותח פתח לחברות ישראליות - תשומות לחקלאות והדוגמה הטובה לכך היא הרפת בסין שליאוור ירון עשה עבודה מצוינת ולאחריו היו אנשים ברמה גבוהה ודרכם נכנסו חברות ישראליות שמכרו תשומות בהיקפים מרשימים.
- בסין - הידע הישראלי חוצה ומפיל חומות ומסייע לפריצת חברות ישראליות. רפת ההדגמה פתחה דלתות לאנשים והיא מקור לעלייה לרגל והשגרירים ראו את הפוטנציאל האדיר של חקלאות ישראל, כמקדם מכירות של מדינת ישראל - הפנים היפות והיכולות של ישראל על אף היותה מדינה קטנה בעלת משאבים מצומצמים.

המגמה כיום היא לשתף פעולה עם מדינות אחרות, במסגרת ישירה או באמצעות האו"ם, כדי לייצר סינרגיה. לסיוע יש שפה מוגדרת וכל אחד יודע את תפקידו, יש שת"פ עם מדינות בתחומים שונים, גם בענף הבקר לחלב

מה יש לנו לחפש במדינה כמו אוזבקיסטן ש-90% ממנה מוסלמים?

באוזבקיסטן יש לנו שליח ובכל יום עיון הוא מראה מה עושים בישראל, מה קיים בה ואיך מתבצעת ההתאמה למדינה שהשליח נמצא בה. ניהול עדר-נעה, מכונת חליבה חכמה - האנשים נחשפים לפעילויות השונות שמאפיינות את חקלאות ישראל.

ארגון החקלאית - רפואת עדר, הצלחה של ישראל בזכות הארגון. שיאון ואיכות הזרמה הישראלית - בזכות הטיפוח המעולה. חברות התכנון תעשיות לכיש - TMR, ציוד חליבה - צח"מ ו-SCR מרכזי מזון - משואות, יבנה, ויתקין.

תרגום לתוצאות - יש אתגר מיוחד לתעשייה ולממשלה, אחרי הפריצה הראשונה, איך למנף כדי לפתוח דלתות לתעשייה ולחקלאות

איך מתנהל הקשר עם מדינות בשפה אחרת, בתרבות שונה, בתנאי אקלים ומשק חקלאי, כל כך אחרים?

1. שגרירויות - הגוף הסוברני של המדינות בעולם. הם יוצרים קשר עם משרדי הממשלה ובמדינות רבות, החקלאות היא החשובה ביותר - 50%-60% מועסקים בחקלאות ובמשקל כבד מאוד. הם מבקשים עזרה וידע בתחום.
- בכל שגרירות יש מישהו שאחראי על פעילות מש"ב, שם יש רפרנטים לפי סוגי פעילות ודין פרויקט אינו כדין קורס. למש"ב יש כלים שמאפשרים לבצע את הסיוע:
- א. קנ"ד - קורס נייד. 2 אנשים נוסעים על בסיס שיעורים פרונטאליים, במשך שבועיים, בנושאים מוסכמים עם סינדקו

שקובע את התחום המקצועי. כך נסעו במשך שנים רבות הרבה מדריכים ואנשי מקצוע מהענף ומהחקלאות.

ב. שק"מ - שליחות קצרת מועד. מגיע מברק לסיוע בבעיה מסוימת במדינה מתפתחת... מתרגמים את השאלות לשפה מדויקת, פונים לאנשי המקצוע, מחזירים את השאלה לשגרירות ומבקשים ברורים נוספים עד שמחזדים את העניין - יש איש קשר שאיתו מתכתבים.

2. TOR - טרמס אוף רפרנס - תיאום ציפיות, מתקיים דיאלוג עם המקומיים כדי לקבוע מה מטרת המשימה.

למקומיים יש ציפיות עצומות - לישראל יש "כוחות עליונים" וזה לא קורה, ועלולים להיות תסכולים גדולים.

בצד הישראלי יש מומחה בתחום המבוקש וכך גם במדינת היעד, הם עושים תאום ציפיות מפורט ומקצועי - בונים את המשימה במלואה.

מה הפעילות שמתקיימת כיום בעולם הרחב על ידי סינדקו?

סין - עזרא שושני ומאורי רוזן, רפת הדגמה ושליח אוזבקיסטן - משה כץ מחובר לצוות מדריכים מפרויקט UNBP של האו"ם במדינה. יש התחלה ויש סוף וישראל שותפה לפרויקט.

המגמה כיום היא לשתף פעולה עם מדינות אחרות, במסגרת ישירה או באמצעות האו"ם, כדי לייצר סינרגיה. לסיוע יש שפה מוגדרת וכל אחד יודע את תפקידו, יש שת"פ עם מדינות בתחומים שונים, גם בענף הבקר לחלב.

לישראל זה טוב כי זה עולה פחות, אנחנו גם לומדים ממדינות אחרות והנוכחות שלנו מקבלת שדרוג - אנחנו מופיעים שם כישראל וכישראלים.

אוקראינה - עובדים ומקדמים פרויקט בתכנון וייטנאם - הסכם לבניית רפת הדגמה - כל הציוד ישראלי והיה גם שליח ישראלי

בלרוס - בודקים שת"פ דרום אמריקה - משתפים פעולה עם ארגון אמריקאי

הפעילות בשנים האחרונות הולכת ודועכת, מה הם הקשיים של ישראל בהמשך מתן הסיוע?

- תקציב הולך ומדלדל - במסגרת צמצומים בתקציב המדינה גם התקציב של מש"ב נפגע ואיתו הפעילות שלנו.
- הדרכה ממשלתית דועכת - תשלומים נמוכים בעבור העבודה, התנדבות בלבד, יש קושי לגייס מדריכים. עם זאת, יש עדיין חברים שמוכנים לצאת ויש בזה מידה רבה של פילנטרופיה.

הנהלת המשרד משקיעה משאבים לשפר את הנושא ולבחון כיצד זה מסתדר עם פעילות המשרד. יוזמים עבודה רצינית על תועלות סיוע החוץ לחקלאות הישראלית - השר והמנכ"ל תומכים בהמשך פעילות הסיוע לחקלאות בעולם.

כניסת ישראל ל-OECD עשויה לשפר את המצב וליצור שיתופי פעולה שייתנו תנופה מחודשת לסיוע הישראלי בעולם - זה חשוב לישראל, זה חשוב למדינות המתפתחות. ■